

Dato
07-10-2019

Orienteringsskrivelse til kommuner om kriterier og hensyn ved fordeling af særtilskud efter § 19 for 2020

1. Indledning

Økonomi- og Indenrigsministeren yder årligt tilskud til kommuner i hovedstadsområdet, der har særlige økonomiske vanskeligheder, *jf. § 19 i Lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner (udligningsloven)*. En del af puljen er afsat til et særtilskud til Furesø Kommune i overensstemmelse med kommunens aftale med ministeriet om sammenlægning af Farum og Værløse Kommuner fra 2005. Tilskud til de øvrige hovedstadskommuner fordeles efter konkrete ansøgninger.

Der er i alt 19 kommuner, der for 2020 har søgt om tilskud i henhold til udligningslovens § 19. 9 kommuner har fået tildelt særtilskud efter § 19 på i alt 159,3 mio. kr.

I *afsnit 2* redegøres der nærmere for lovgrundlaget for særtilskudspuljen for vanskeligt stillede kommuner.

I *afsnit 3* redegøres for den nærmere konkretisering af de kriterier, der er lagt til grund for vurderingen.

I *afsnit 4* findes en omtale af de hensyn, som ministeriet i øvrigt har inddraget i sin vurdering.

I *afsnit 5* konkluderes vedrørende fordeling af tilskud.

2. Særtilskudspuljen for 2020

Den samlede tilskudspulje er ifølge udligningsloven fastsat til 0,05 pct. af beskatningsgrundlaget for kommunerne i hovedstadsområdet.

I særskilt brev af d. 16. september 2019 har Social- og Indenrigsministeriet skrevet ud til kommunerne og på et overordnet niveau redegjort for de forhold, som der bl.a. ville blive lagt vægt på ved fordelingen af rammen. Det fremgik af brevet, at der ved vurderingen af kommunernes ansøgninger ville blive lagt vægt på bl.a. følgende hovedkriterier:

- Demografiske udfordringer
- Aktuelle økonomiske udfordringer
- Vedvarende økonomiske udfordringer

Hovedkriterierne har – ud fra forskellige vinkler – det formål at pege på nogle særlige udfordringer, som kan medføre et pres for supplerende ekstern finansiering i kommunerne. Særtilskudsfordelingen skal således ses som et supplement til det generelle tilskuds- og udligningssystem.

3. Konkretisering af kriterier

3.1. Kommuner med demografiske udfordringer

Dette hovedkriterium har fokus på de økonomiske udfordringer hos kommuner, der er præget af en betydelig befolkningsfremgang de seneste år og har en befolkningssammensætning, der medfører et udgiftspres.

Som underliggende kriterier for kommunernes opfyldelse af dette hovedkriterium indgår væksten i befolkningstallet fra 2017-2019, beskatningsgrundlaget for 2020, ændring i andelen af 0-16-årige og 70+årige fra 2017-2019, andelen af 80+årige i 2019 samt beskæftigelsesfrekvensen i 2017, *jf. tabel 1*.

Tabel 1

Kommuner med demografiske udfordringer

Kriterier

Høj vækst i befolkningstal 2017-2019

Lavt beskatningsgrundlag pr. indbygger i 2020

Ændring i andelen af 0-16 og 70+ årige 2017-2019

Andelen af 80+ årige i 2019

Beskæftigelsesfrekvensen er lav i 2017

3.2. Kommuner med aktuelle økonomiske udfordringer

Dette hovedkriterium har fokus på kommunens mere øjeblikkelige økonomiske udfordringer.

Som underliggende kriterier indgår likviditeten (opgjort efter kassekreditreglen) i 2. kvartal 2019, ledigheden i 2018, den driftsmæssige balance i 2019 ifølge budgettet samt skattefinansierede bruttoanlægsudgifter fra 2014-2018.

Tabel 2

Kommuner med aktuelle økonomiske udfordringer

Kriterier

Lav likviditet pr. indbygger, 2. kvartal 2019

Svag driftsbalance pr. indbygger i 2019 og samtidigt lavt beskatningsgrundlag

Høj ledighed i 2018

Lave skattefinansierede bruttoanlægsudgifter pr. indbygger 2014-2018

3.3. Kommuner med vedvarende økonomiske udfordringer

Nogle kommuner har økonomiske udfordringer, som må vurderes at være af mere vedvarende karakter.

Udfordringerne understreges af særligt høje overførselsudgifter, udgifter til børn og unge med særlige behov samt udgifter til førtidspension, et lavt beskatningsgrundlag som antages kan være medvirkende til et højt beskatningsniveau samt et lavt selskabsskatteprovenu fra 2014-2018.

Som underliggende kriterier for kommunernes opfyldelse af dette hovedkriterium indgår beskatningsgrundlag i 2020 (statsgaranti) samt provenu fra kommune- og selskabsskat, beskatningsniveau i 2019, langfristet gæld i 2018, overførselsudgifter, ud-

gifter til børn og unge med særlige behov samt udgifter til førtidspension ud fra regnskab 2018, jf. tabel 3

Tabel 3

Kommuner med vedvarende økonomiske udfordringer

Kriterier

Lavt beskatningsgrundlag pr. indbygger i 2020 og lavt provenu fra selskabsskat pr. indbygger

Beskatningsniveau for 2019 er relativt høj og beskatningsgrundlag pr. indbygger for 2020 er relativt lav

Høj langfristet gæld i 2018

Høje udgifter til børn og unge med særlige behov i 2018

Høje overførselsudgifter pr. 17-64 årig i 2018

Høje udgifter til førtidspension i 2018

4. Hensyn i øvrigt

Udover opfyldelsen af de ovenfor beskrevne hovedkriterier inddrages kommunernes ansøgninger samt en række øvrige forhold ved fordelingen af særtilskud efter § 19, herunder øvrige nøgletal. Bl.a. inddrages i fastsættelsen af særtilskud også udviklingen i øvrige tilskud.

5. Konklusion vedrørende fordeling af tilskud

Tilskud fordeles til de kommuner, der opfylder et vist antal af kriterierne i de tre hovedkriterier nævnt i afsnit 3.1.-3.3. I fastsættelsen af beløb indgår bl.a. kommunens ansøgning, kommunens størrelse, opfyldelsen af kriterier, eventuelle hensyn nævnt i afsnit 4 samt andre økonomiske nøgletal for kommunen.